

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **F.**, IČO: X., zastúpeného advokátkou JUDr. G., proti žalovaným: **1/ JUDr. I.**, správkyni konkurznej podstaty úpadcu K., IČO: X., **2/ V.**, IČO: X., zastúpenému advokátkou JUDr. F., **o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy**, vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 17 Cb 951/01, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2008, č. k. 1 Obo 20/08-449, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20. júna 2007, č. k. 17 Cb 951/01-433 v znení opravného uznesenia zo 16. júla 2007, č. k. 17 Cb 951/01-440 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2008, č. k. 1 Obo 20/08-449 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach uznesením z 20. júna 2007 č. k. 17 Cb 951/01-433 v znení opravného uznesenia nepriznal žalobcovi oslobodenie od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že samotná skutočnosť, že žiadateľ o oslobodenie nemá dostatok disponibilných finančných prostriedkov ešte neznamená, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pomery účastníka konania nie sú určované len finančnou hotovosťou, resp. stavom na bankových účtoch, ale jeho celkovou majetkovou situáciou. Súd po preskúmaní stanovených podmienok na oslobodenie dospel k záveru, že žalobcu nie sú splnené podmienky a tým neboli dané predpoklady ani pokiaľ ide o jeho žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Na odvolanie žalobcu vec prejednal odvolací súd. Odvolací súd uznesením z 31. marca 2008 č. k. 1 Obo 20/08-449 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenie § 138 ods.1 O. s. p. a správne skonštatoval, že nedostatok disponibilných finančných prostriedkov ešte neznamená, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov a že pomery účastníka konania sú určované jeho celkovou majetkovou situáciou. Ďalej uviedol, že správne aplikoval aj ustanovenie § 30 O. s. p., keď neustanovil žalobcovi zástupcu z radov advokátov, lebo žalobca nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Žiadal zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa a uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania zdôvodnila poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ a § 241 ods.2 písm. b/ O. s. p.

Namietal, že súd prvého stupňa rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a nepridelení právneho zástupcu nepreskúmateľným spôsobom, keďže iba skonštatoval, že u žalobcu nie sú splnené predpoklady pre vyhovie takejto žiadosti, súd pritom neuviedol, o ktoré konkrétne predpoklady by sa malo jednať a neuviedol, ani v čom konkrétne vidí skutočnosť ich nesplnenia. Ďalej poukázal na skutočnosť, že vo svojej žiadosti z 3. mája 2007 uviedol rozsah celého svojho majetku a vydokladoval, čo sa s týmto majetkom stalo. Zároveň čestne prehlásil, že za uvedené roky nemal vôbec žiaden príjem. Dovolateľ je toho názoru, že ak súd nepovažoval dôkazy dostatočné pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, mal ho vyzvať na odstránenie nedostatkov podania s poučením, ako tieto nedostatky odstrániť. Uviedol, že k svojej žiadosti z 3. mája 2007 priložil aj právoplatný rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. novembra 2006 č. k. 6 Cb 275/01, z ktorého vyplýva, že správkyňa konkurznej podstaty iného úpadcu v októbri 2000 násilím odňala dovolateľovi majetok v hodnote cca 25 mil. Sk. Dovolateľ podal vylučovaciu žalobu a neuspel. Nevyhovie návrhu na priznanie oslobodenia v tomto konaní považuje za postup orgánov štátu smerujúci k zabráneniu dovolateľovi k prístupu k nezávislému súdu, ktorý môže rozhodnúť o jeho právach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania, dovolanie prejednal bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podaním z 3. mája 2007, ktoré bolo doručené súdu 9. mája 2007, požiadal o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu. Súd prvého stupňa a odvolací súd tejto žiadosti žalobcu nevyhoveli v celom rozsahu.

Žalobca podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie a znovu požiadal súd podaním z 3. júla 2008 o pridelenie právneho zástupcu.

Dovolací súd listom z 27. novembra 2008 usmernil súd prvého stupňa, aby podľa § 241 ods. 1 s prihliadnutím na ustanovenie § 30 O. s. p. dovolateľovi ustanovil advokáta.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 23. januára 2009 č. k. 17 Cb 951/01-476 ustanovil žalobcovi na ochranu jeho záujmov vo veci dovolania proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zástupcu z radov advokátov JUDr. G..

Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 138 ods. 1 prvá veta O. s. p.).

V zmysle citovaného ustanovenia oslobodenie od súdnych poplatkov je možné priznať len na žiadosť účastníka. Žiadateľ je povinný súdu preukázať vierohodným spôsobom svoje majetkové pomery.

Žiadateľ o oslobodenie od súdnych poplatkov a o pridelenie právneho zástupcu vo svojej žiadosti z 3. mája 2007 podrobne popísal svoje majetkové pomery a argumentoval tým, že jeho nepriaznivá finančná situácia bola spôsobená vadným konaním štátnych orgánov.

Je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že súd prvého stupňa a ani odvolací súd sa s dôvodmi, pre ktoré žiada žalobca oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu, vo svojich rozhodnutiach vôbec nezaoberali a v tomto smere nevykonali žiadne šetrenie. Týmto postupom odvolací súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. Rovnakého pochybenia sa dopustil aj súd prvého stupňa, preto dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O. s. p.)

V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvého stupňa znovu posúdiť majetkové pomery žalobcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu